

Second Year B.Com. Examination, May/June 2009
(DE (SIM) Scheme) (Old)
LANGUAGE SANSKRIT (Paper – II) (Group – I)

Date : 26-5-2009

Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 80

A – स्वप्नवासवदत्तम्

1. स्वप्नवासवदत्तम् नाटकद शीर्षिकेय ढेचिथ्वन्न कुरितु प्रबन्धवन्न बरैयिरी.
Write an essay on the propriety of the title of स्वप्नवासवदत्तम्.

10

अथवा/OR

पद्मापठिय पात्रवन्न चिठिसि.

Sketch the charcater of Padmavathi.

2. स्वप्नवासवदत्तम् नाटकद प्रथमोक्तद बगै बन्दु प्रशंसोत्क प्रबन्धवन्न बरैयिरी.
Write an appreciation of the first act of the drama स्वप्नवासवदत्तम्.

10

अथवा/OR

लघु ढिप्पणैगन्न बरैयिरी ँरडक्के मूत्र.

Write short notes on **any two** :

१) वासवदत्ता ।

२) महाकविः भासः ।

३) प्रवेशकः ।

४) कौतुकमालिका ।

3. ङवुगळल्लि योवुदोदरो ँरडन्न भाषोतरीसि ववरीसिरी :

Translate and explain **any two** of the following :

10

१) पद्मावती नरपतेर्महिषी भवित्री

दृष्टा विपत्तिरथ यैः प्रथमं प्रदिष्टा ।

तत्प्रत्ययात् कृतमिदं न हि सिद्धवाक्या-

न्युत्क्रम्य गच्छति विधिः सुपरीक्षितानि ॥

२) गुणानां वा विशालानां सत्काराणां च नित्यशः ।

कर्तारः सुलभा लोकेविज्ञातारस्तु दुर्लभाः ॥

३) श्रुतिसुखनिनदे: कथं नु देव्या:

स्तनयुगले जधनस्थले च सुप्ता ।

विहगगणरजोविकीर्णदण्डा

प्रतिभयमध्युषितास्यरण्यवासम् ॥

४) कः कं शक्तो रक्षितुं मृत्युकाले रज्जुच्छेदे के घटं धारयन्ति ।

एवं लोकस्तुल्यधर्मो वनानां काले काले छिद्यते रुह्यते च ॥

4. अ) ಧಾನ್ಯಾಂಶಃ :

Translate :

पद्मावती - क एष महासेनो नाम ?

वासवदत्ता - अस्त्युज्जयिनीयो राजाप्रद्योतो नाम । तस्य बलपरिमाणनिर्वृतं नामधेयं महासेन इति ।

चेटी - भर्तृदारिका तेन राज्ञा सह सम्बन्धं नेच्छति ।

वासवदत्ता - अथ केन खल्विदानीमथिलषति ?

चेटी - अस्ति वत्सराज उदयनो नाम । तस्य गुणान् भर्तृदारिकामभिलषति ।

आ) द्वौ अधिकृत्य संस्कृत भाषायामेव लघुटिप्पण्यौ लिखत :

१) दौगन्धरायणः ।

२) तापसी ।

३) उदयनः ।

४) पद्मावती ।

B - नलोपाख्यानम्

5. ದಮಯಂತಿಯ ಸ್ವಯಂವರವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay on the स्वयंवर of दमयन्ती ।

ಅಥವಾ/OR

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ:

Write short notes on **any two** :

१) कलिः ।

२) नलः ।

३) देवतानां वराः ।

४) पुष्करः ।

4

6

14

C - संस्कृत वाणिज्यम्

6. अ) ಈ ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ :

Reduce the following passage to 1/3 of its length and **suggest** a title :

10

भारतदेशे उत्सवाः महता उत्साहेन आचर्यन्ते । किन्तु राष्ट्रीयोत्सवाः तावत् उत्साहेन न आचर्यन्ते । “ जनेषु एतेषां राष्ट्रीयोत्सवानां विषये श्रद्धां जागरयितुं रक्षितुं वा यत्करणीयं तत्क्रियमाणं नास्ति ” इति तुवस्तुस्थितिः । स्वातन्त्र्यसङ्ग्राम कालीनाः जनाः राष्ट्रार्थं सर्वस्वम् अर्पयितुम् अपि सिद्धाः आसन् इति । केचन सर्वस्वम् अर्पितवन्तः अपि । पुनः केचन प्राणार्पणेन मातरम् अर्चितवन्तः । देशप्रेम, स्वातन्त्र्यम् इत्यादयः उदात्ताः विचाराः तेषां पुरतः लक्ष्यत्वेन आसन् । अतः एव राष्ट्रीयचिन्तने जनानां स्पन्दनं विशेषतः दृश्यते स्म तस्मिन् काले । मानवेन गौरवं प्राप्तव्यं चेत् सुदृढं शरीरं वाग्व्यवहारक्षमता, व्यवहारचातुर्यम् इत्यादयः सर्वे गुणाः आवश्यकाः एव ।

आ) भवतः विद्यालयस्य प्रवासमधिकृत्य मित्रं प्रति संस्कृत भाषया पत्रं लिखत ।

8

ಅಥವಾ/OR

एकं अधिकृत्य संस्कृतेन प्रबन्धं लिखत ।

१) पत्रप्रभेदाः ।

२) संस्कृतं वाणिज्यम्

३) वनसंरक्षणम् ।

४) सुभाषितम् ।

इ) ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay in on **any one** of the following :

8

१) अतिवृष्टिः ।

२) वरदक्षिणा ।

३) गणकयन्त्रस्य प्रयोजनम् ।

४) बालकार्मिक समस्या ।
